

Toolkit

SLIM INCONTINENTIE- MATERIAAL

Samen sterk!

Deze toolkit is een product van de samenwerking tussen:

Inleiding

- 4 Waaron deze toolkit?
- 4 *Bijlage 1: ActiVite-bestuurder Annemijn van Hemel (video)*

Het product

- 6 Facts
- 7 Interview Kitty de Jong: "Deze toolkit is een kijkje in de keuken"
- 8 *Bijlage 2: Productuitleg Abena (video)*
- 8 *Bijlage 3: Productbrochure Abena*

De pilot

- 10 Interview Benno Broekhuizen en Véronique Preemen: "Een betere nachtrust met slim incontinentiemateriaal"
- 13 Over ActiVite
- 14 Over de pilotlocaties
- 14 *Bijlage 4: Projectvoorstel*
- 14 *Bijlage 5: Projectcontrol*
- 14 *Bijlage 6: Conclusies*

Zelf uitrollen

- 16 Interview Monique Oomen: "Je kunt er alleen maar mee winnen"
- 18 *Bijlage 7a: Werkinstructie*
- 18 *Bijlage 7b: Verkorte werkinstructie*

- 18 *Bijlage 8: Werkinstructie app*
- 18 *Bijlage 9: Dataprocesschema*
- 18 *Bijlage 10: Voorbeeldbrief voor cliënten*
- 18 *Bijlage 11: Taakbeschrijving Nova-ambassadeur*
- 18 *Bijlage 12: Technisch draaiboek*
- 18 *Bijlage 13: Scholingsplan*
- 18 *Bijlage 14: Intakeformulier nieuwe gebruiker*

Bekostiging

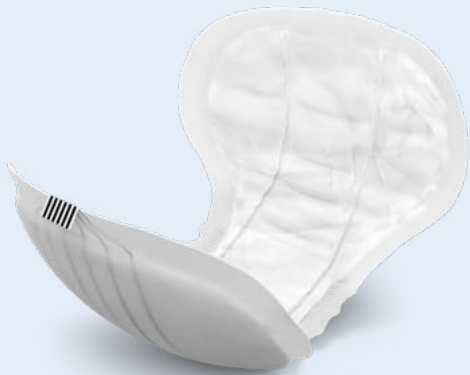
- 20 Interview Conny Helder "Innoveren is een werkwoord"
- 21 *Bijlage 15: Anders werken in de zorg (infographic)*
- 21 *Bijlage 16a: Rekenmodel*
- 21 *Bijlage 16b: Leeswijzer rekenmodel*

Inspiratiebronnen

- 23 *Bijlage 17: Eindverslag implementatie slim incontinentiemateriaal (Evean)*
- 23 *Bijlage 18a: Tijdbesparende technologieën in de ouderenzorg (Vilans)*
- 23 *Bijlage 18b: Factsheet Tijdbesparende technologieën in de ouderenzorg*
- 23 *Bijlage 19: Onderzoeksrapportage Anders werken in de zorg*

Informatie delen maakt ons allemaal wijzer

Deze toolkit is een product van de samenwerking tussen ActiVite, DSV | verzorgd leven, Libertas Leiden en Topaz. Vanuit de TransitieMiddelen 2018-2021 (beschikbaar gesteld door Zorg en Zekerheid) zijn de vier zorgorganisaties gezamenlijk aan de slag gegaan met het verkennen en implementeren van (technologische) innovaties in het verpleeghuis. Eén van de innovaties betreft het slim incontinentiemateriaal van Abena Nova.

Deze toolkit is bedoeld voor zorgorganisaties die willen starten met de implementatie van slim incontinentiemateriaal. Hoewel de inhoud is gebaseerd op de ervaringen met het materiaal van Abena Nova, kun je deze ook gebruiken als je hebt gekozen voor een andere aanbieder. De toolkit gaat in op vier onderdelen: het product, de pilot, zelf uitrollen en bekostiging. Hierbij delen we de aanpak en ervaringen van ActiVite, maar ook die van DSV | verzorgd leven en tanteLouise. De toolkit bevat per onderdeel een set aan handige documenten die door zorgorganisaties als basis kunnen worden gebruikt om de eigen aanpak vorm te geven. We hopen dat gebruikers baat hebben bij het voorwerk dat wij hebben gedaan in dit project!

Hoewel deze toolkit vol staat met tips, tricks en 'lessons learned', willen we beginnen met drie inzichten die wat ons betreft de kern vormen van de ervaring die we met slim incontinentiemateriaal hebben opgedaan.

1. Slim incontinentiemateriaal moet passen bij de visie op zorg

Voor een duurzame implementatie is het belangrijk dat slim incontinentiemateriaal past in de visie op zorg en de visie op inzet van technologie van de organisatie. Dit proces is belangrijk om als organisatie zelf te doorlopen. Onze ervaring met slim incontinentiemateriaal leert dat het kan

bijdragen aan meer persoonsgerichte zorg voor bewoners en het verlichten van werkdruk bij zorgmedewerkers.

2. Het staat of valt met goede voorbereiding

In de voorbereiding is het belangrijk om intern op zoek te gaan naar een geschikte locatie/afdeling om te starten met slim incontinentiemateriaal. Belangrijke factoren zijn het enthousiasme van de medewerkers op de locatie om aan de slag te gaan, voldoende bewoners die in aanmerking komen voor slim incontinentiemateriaal en de verwachte toegevoegde waarde (bijvoorbeeld veel natte bedden of juist 'droge' verschoningen').

Voor een reële verwachting willen we als aandachtspunt nog meegeven dat het slimme incontinentiemateriaal niet voor alle bewoners geschikt is. Onze ervaring is dat ongeveer 15 tot 25 procent van de bewoners van psycho-geriatrische afdelingen in aanmerking komt.

3. Alleen samen zorgen we voor een sluitende business case

Hoewel de business case positief is, blijkt deze in de praktijk moeilijk te verzilveren. Het aantal cliënten dat in aanmerking komt is relatief klein en het kleinschalig wonen maakt dat tijdswinst moeilijk te vertalen

is naar een lagere bezetting. Terwijl de kosten voor het slim incontinentiemateriaal nu (nog) flink hoger zijn dan de reguliere incontinentiematerialen. Samen met andere koplopers, zoals tanteLouise en Philadelphia (verstandelijk gehandicapten-zorg), zetten we ons vanuit de regio Leiden in om deze knelpunten in de business case te verhelpen

We wensen je veel succes en plezier met je onderzoek naar wat slim incontinentiemateriaal voor jouw cliënten en collega's kan betekenen!

Team 'Samen innoveren en slim organiseren in het verpleeghuis'

GA ONLINE VERDER:

Laat je bijpraten door ActiVite-bestuurder Annemijn van Hemel over de achtergrond van deze pilot.

[Naar de downloadpagina »](#)

1

HET PRODUCT

Feiten

75% van de verpleeghuisbewoners heeft te maken met urine-incontinentie.

Vrouwen zijn vaker incontinent dan mannen.

De kans op incontinentie neemt toe naarmate men **ouder** is en meer **ziektebeelden** heeft.

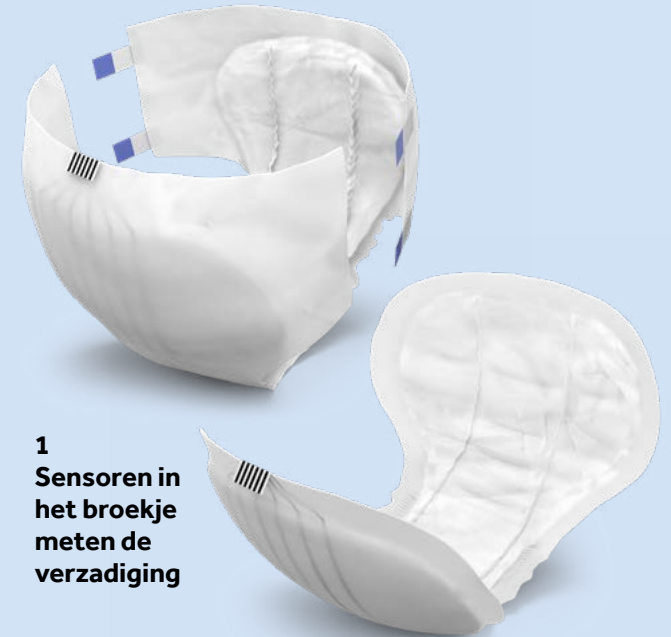
In Nederland hebben circa **650.000 mensen** dagelijks last van urineverlies.

Meer dan **423 miljoen volwassenen** over de hele wereld hebben last van een of andere vorm van urine-incontinentie.

Bron: Vilans.nl

Zo werkt het

1
Sensoren in het broekje meten de verzadiging

2
De clip leest de sensoren en geeft het via wi-fi door aan de app

3
De zorgverlener leest in de app of het materiaal vervangen moet worden

“Deze toolkit is een kijkje in de keuken”

Als Sr. innovatie-adviseur helpt Kitty de Jong organisaties met strategisch innovatie advies. Dat betekent dat zij onder andere ideeën en innovaties aanraagt en organisaties vervolgens de tools geeft om vernieuwingen ook daadwerkelijk door te voeren en te borgen. Zo hielp zij ActiVite onder andere de pilot slim incontinentiemateriaal te realiseren. Kitty: “Met steun van Zorg en Zekerheid zijn verschillende zorgorganisaties onder de naam ‘Samen innoveren en slim organiseren’ met vragen rondom innovatie aan de slag gegaan.”

“Welke innovaties zijn er in de markt, wat heeft een goede kans in het verpleeghuis en wat past bij onze organisaties? Waarin zien wij potentie? Iedere betrokken organisatie ging een innovatie uitproberen en in dat selectietraject heeft ActiVite gekozen voor slim incontinentiemateriaal.” ActiVite heeft als een van de kernwaarden ‘iedereen is van waarde.’ Deze pilot ligt in het verlengde van dat uitgangspunt. “Slim incontinentiemateriaal draagt bij aan een leven dat de bewoner als waardevol ervaart,” zegt Kitty. “We willen mensen niet onnodig wakker maken of storen om te verschonen. Daarom vinden we dat deze manier van incontinentiezorg toevoegt aan de leefkwaliteit van bewoners.”

Abena

“Uiteraard hebben we voor we begonnen wel kritisch gekeken of het ook zo werkt als we bedacht hebben,” vertelt Kitty. “Uit ervaringen van andere sectoren in de zorg konden we wel de conclusie trekken dat de baten die de leverancier belooft, klopten. Maar de andere vraag die dan speelt, is: kun je het ook verzilveren?” De leverancier waar ActiVite deze pilot mee startte, heet Abena, een aanbieder van incontinentiematerialen. Dit bedrijf heeft de Abena Nova ontwikkeld voor ‘slimme’ incontinentiezorg. Kitty: “Op het moment dat wij hiermee gestart zijn, in 2019, was Abena de enige serieuze

Sr. innovatie-adviseur Kitty de Jong

aanbieder van dit soort product. Daarom was de keuze toen snel gemaakt. Inmiddels is er ook op dit vlak concurrentie op de markt. Gelukkig maar, want marktwerking helpt mee om dit soort toepassingen betaalbaar te maken.”

Bruikbaar

Hoewel andere zorgorganisaties wellicht een pilot zullen doen met een andere aanbieder, gelooft Kitty dat deze toolkit ook dan nuttig blijft: “De meeste inzichten die we bij ActiVite boven water hebben gekregen, zijn ook voor andere zorgorganisaties bruikbaar. Neem een brief aan de cliënten en hun naasten: de inhoud kan hetzelfde blijven, alleen de naam van de aanbieder is anders. Of als het gaat om de werkinstructie van de app: de screenshots zullen soms anders zijn, maar je kunt er alsnog je voordeel mee doen. Deze toolkit is opgebouwd rondom de vraag hoe je zo'n project opbouwt vanuit organisatieperspectief. Want de informatie die de leverancier geeft, hoe uitgebreid en mooi soms ook, sluit niet altijd optimaal aan bij wat je als organisatie nodig hebt. Het is een kijkje in de keuken: wij willen de kennis die wij hebben opgedaan niet verloren laten gaan of op de plank laten liggen. En we zouden het fijn vinden als andere organisaties dat ook zouden doen.”

Het product

Het “slimme” van slim incontinentiemateriaal is dat de mate van verzadiging wordt gemeten en kan worden uitgelezen in een app en in een portaal. Kitty: “Er zit een clip op het incontinentiemateriaal die informatie verzamelt vanuit de koolstofbanen in het materiaal. Deze clip geeft deze informatie door en laat vervolgens via een app aan de zorgmedewerker zien wanneer een bewoner (bijna) verschoond moet worden. Groen betekent niets doen, oranje betekent dat er bijna verschoond moet worden en rood betekent dat het tijd is om te verschonen. De zorgmedewerker heeft deze app gewoon op de telefoon en kan per bewoner zien wat de stand van zaken is.”

Onderzoek

Naast de app is er een portaal: een webapplicatie die het volledige mictiepatroon laat zien. Met name dat portaal geeft inzicht wat we in onderzoek kunnen gebruiken. Kitty: “Dat kan onderzoek zijn naar een individuele bewoner: als er bijvoorbeeld vaker kleine beetjes geplast zijn, dan kan dat duiden op blaasontsteking. We kunnen ook onderzoek doen naar een afdeling: als iemand al langere tijd op rood stond maar niet is verschoond, wat is daar dan gebeurd? Daarnaast krijgen we ook

diepere informatie boven tafel van zaken die we vaak ook niet goed weten: ‘Als we alles goed hebben gedaan, waarom is dat bed dan toch nat?’ Of: ‘Wordt het goede materiaal wel gebruikt, is het niet te licht of te zwaar?’ In de zorg kiezen we vaak voor veilig, dus zwaar materiaal, ook als dat misschien niet nodig is. Maar veilig botst nog wel eens met comfortabel. Dus ook om bewoners daarin maatwerk te kunnen bieden, is de informatie die het portaal ons geeft echt een eyeopener. Want uiteindelijk is dat natuurlijk nog altijd onze drijfveer: de allerbeste zorg voor de bewoner.”

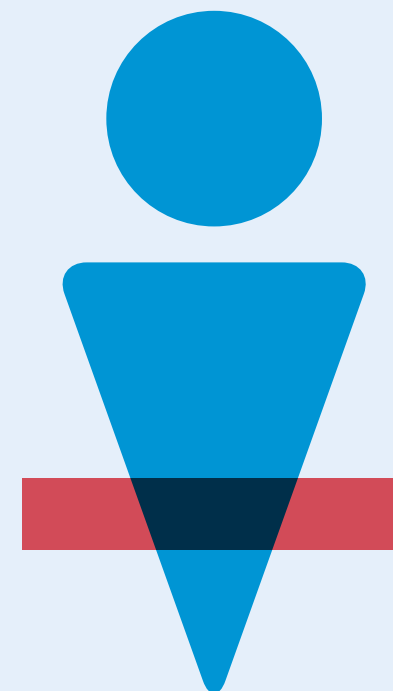
GA ONLINE VERDER:

Laat je informeren door leverancier Abena in de productvideo.

[Naar de downloadpagina »](#)

Lees de achtergrond van de Abena Nova in de productbrochure.

[Naar de downloadpagina »](#)

2

DE PILOT

"Een betere nachtrust met slim incontinentiemateriaal"

4 zorgorganisaties met 1 innovatieagenda: onder de noemer 'samen innoveren en slim organiseren' onderzoeken ActiVite, DSV | verzorgd leven, Libertas Leiden en Topaz hoe ze technologische innovaties kunnen toepassen in het verpleeghuis. ActiVite wilde weten of slim incontinentiemateriaal kan bijdragen aan een betere kwaliteit van zorg en meer welbevinden van de bewoner. Programmamanager Benno Broekhuizen en verzorgende IG Véronique Preemen lichten toe. "Medewerkers hebben wat meer tijd voor een praatje met een bewoner."

"Incontinentie en dementie gaan vaak samen", vertelt Benno Broekhuizen. "Dan kan het gebeuren dat bewoners niet tijdig of op de verkeerde momenten verschoond worden, omdat ze het niet goed kunnen aangeven. 's Nachts worden deze bewoners gestoord in hun slaap als zorgmedewerkers hun incontinentiemateriaal komen checken. Uit voorzorg, om doorlekken te voorkomen. Een bewoner die daardoor niet goed uitgerust wakker wordt, kan ook problemen overdag ondervinden. Al deze overwegingen bij elkaar maakten ons geïnteresseerd in slim incontinentiemateriaal. Met als belangrijkste doel: bijdragen aan het welbevinden van de bewoner." Daarnaast was ActiVite benieuwd waarom vrijwel alle organisaties die een pilot met slim incontinentiemateriaal doen, vervolgens moeite hebben met de opschaling.

Alle bewoners gescreend

ActiVite heeft 8 huizen, 2 locaties deden mee met de pilot: Hof van Alkemade in Roelofarendsveen en Hussonshoek in Woubrugge. Benno legt uit dat de doelgroep beperkt was. "Slim incontinentiemateriaal is vooral geschikt voor mensen met

Programmamanager Benno Broekhuizen

Verzorgende IG Véronique Preemen

dementie die incontinent én minder zelfredzaam zijn. Denk aan bewoners die door twee zorgmedewerkers geholpen moeten worden of die een tillift nodig hebben. Bewoners dus die beperkt zijn in hun bewegingsvrijheid." Van alle bewoners met dementie van ActiVite heeft ongeveer 50% last van incontinentie en van die groep valt ongeveer 30 tot 40% in deze 'zware' categorie. Voordat de pilots startten, ging de projectleider van de pilot samen met leverancier Abena op elke locatie met de incontinentieverpleegkundigen in gesprek. "Ze waren direct enthousiast en zagen de meerwaarde. Samen hebben ze alle bewoners gescreend en bepaald wie in aanmerking kon komen." Natuurlijk kreeg ook de techniek de nodige aandacht, want het slim incontinentiemateriaal werkt volledig digitaal. Via een sensor krijgen zorgmedewerkers informatie over de verzadiging van het materiaal. Dit kunnen ze aflezen in een app op hun telefoon.

Minder inbreuk op de privacy

Toen alle randvoorwaarden op orde waren, werden de zorgmedewerkers geschoold. Benno: "Die scholing bestond uit een opfriscursus incontinentiezorg én een uitleg van de werking van het slimme materiaal. Daarna zijn we gestart." Door omstandigheden kwam de pilot in Hof van Alkemade niet goed op gang. "Daar heeft

maar een heel beperkt aantal bewoners het slimme incontinentiemateriaal gebruikt. Maar in Hussonshoek hebben ongeveer twaalf bewoners meegedaan. Daar hebben we de pilot ook geëvalueerd." De verwachtingen die ActiVite had over het welbevinden van de bewoner – de 'zachte kant' – bleken uitgekomen. "Bewoners hoefden minder vaak verschoond te worden, want dat gebeurde alleen als het echt nodig was. Ook werden ze minder vaak gestoord in de nacht. Daardoor hadden ze een betere nachtrust. Minder verschoeningen is ook minder inbreuk op de privacy. Daar kun je tegenin brengen dat aandacht fijn is. Maar dat geldt niet voor deze aandacht."

Pieken via de telefoon in de gaten houden

Voor Véronique Preemen, Verzorgende IG op locatie Hussonshoek, was het werken met slim incontinentiemateriaal wel even wennen. "Dat is altijd zo als je iets nieuws gaat doen. Maar ik vond het direct leuk en het systeem is heel inzichtelijk. Het is een interessante ontwikkeling, vóór de pilot wist ik niet eens dat slim incontinentiemateriaal bestond!" Ze benadrukt, net als Benno, dat het materiaal geschikt is voor een beperkte groep bewoners. "Bewoners met dementie die nog zo mobiel zijn dat ze ook zelf naar het toilet kunnen, trekken de sensor er vaak

af. Omdat ze het niet begrijpen." Maar ze noemt ook de bewoner voor wie het slimme materiaal duidelijke meerwaarde had. "Deze meneer had enorme pieken in zijn urineproductie. Via het slim incontinentiemateriaal konden we dat goed in de gaten houden en er tijdig op inspelen. Zo konden we voorkomen dat hij doorlekte."

Afname van het aantal doorlekmomenten

Ook de ongestoorde nachtrust ziet Véronique als een voordeel. Maar ze plaatst er wel een kanttekening bij. "Het is niet altijd verkeerd om een bewoner halverwege de nacht preventief te verschonen. De meeste bewoners slapen dan weer rustig door. Ze slapen dan zelfs langer dan wanneer je ze aan het eind van de nacht verschoont, op het moment dat het slimme materiaal aangeeft dat het moet. Dat is heel persoonsafhankelijk." Maar het grootste voordeel vindt ze toch wel de afname van het aantal doorlekmomenten. "Die hadden we echt veel minder." Ze waarschuwt dat de inzet van slim incontinentiemateriaal niet in de plaats mag komen van de zelfstandige toiletgang van bewoners. "Het is heel belangrijk om mensen zo lang mogelijk zelf naar het toilet te laten gaan. Dat mogen we niet zomaar overnemen." Ook heeft ze nog een suggestie. "Aan de pilot deden alleen bewoners met dementie mee. Maar ik

denk dat het slimme materiaal ook geschikt kan zijn voor sommige bewoners van de afdeling somatiek."

Geen sluitende businesscase

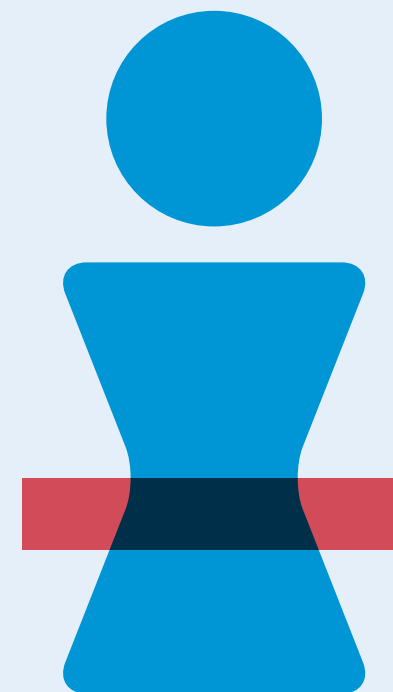
"Minder verschoningen en minder doorlekmomenten leveren een tijdsbesparing op", vervolgt Benno. "Zeker bij bewoners die zorgmedewerkers met z'n tweeën moeten verzorgen." Hij zag per bewoner per dag een terugloop in gemiddelde tijd van 89 minuten naar 46 minuten, over 24 uur. "Dat is een interessant verschil, waarbij natuurlijk onmiddellijk de vraag opkomt hoe je die tijdwinst al dan niet kunt verzilveren." Daar kwam uit dat de besparingen in tijd eigenlijk niet te incasseren zijn. "Maar ze zijn wel werkdrukverlagend. En medewerkers hebben wat meer tijd om juist wel even dat praatje met een bewoner te maken." Dat brengt hem op de 'harde kant': de kosten. "Het slimme incontinentiemateriaal is duurder dan het 'gewone' materiaal. Maar omdat je van het slimme materiaal minder gebruikt, weegt dat tegen elkaar op. Helaas komen daar de kosten die de leverancier rekent voor de techniek, zoals het platform, nog bij. En die zijn hoog. De combinatie van hoge kosten en de moeilijk te incasseren tijdsbesparing maakt dat we hier op dit moment geen sluitende businesscase van kunnen maken." Benno denkt dat dit de

reden is waarom ook andere organisaties moeite hebben met de opschaling.

Op zoek naar een oplossing

Dat betekent niet dat ActiVite niet verder wil met het slimme incontinentiemateriaal. Integendeel, ActiVite is op zoek naar een oplossing. "Het ministerie van VWS, Abena, de zorgkantoren en de zorgaanbieders hebben allemaal een rol. VWS geeft zelf ook aan dat slim incontinentiemateriaal zo'n goed hulpmiddel is. Wij willen met VWS aan tafel om te kijken of we een structurele oplossing voor de financiering kunnen vinden." Tot die tijd gaat ActiVite wel door met opschaling, maar in een laag tempo. In 2020 implementeerde de organisatie het slimme incontinentiemateriaal structureel op locatie Hussonshoek. Een opschaling naar andere locaties heeft dit jaar plaatsgevonden. Ook kijkt ActiVite of meer organisaties in de regio het slimme incontinentiemateriaal willen gebruiken. Samen kunnen die organisaties misschien een korting bedingen bij Abena. "Dat zou mooi zijn, want het is een geweldige toepassing voor de bewoner."

Dit interview is begin 2021 gepubliceerd.

ActiVite, samen voor de beste zorg

ActiVite is een VVT-organisatie in Zuid-Holland Noord. Met name in Leiden en Alphen aan den Rijn heeft de organisatie een bekende naam. Doordat ActiVite de best mogelijke zorg en ondersteuning biedt, blijven mensen met een beperking – door ziekte of ouderdom – zo lang mogelijk actief, vitaal en zelfstandig.

Onze kernwaarden:

Waardevol

Iedereen is van waarde en verdient respect.

Resultaat

Wij maken doelen waar en doen wat we afspreken. Resultaat is voor ActiVite een tevreden cliënt en medewerker en de best mogelijke zorguitkomsten.

Verbinding

De beste resultaten krijg je door samen te werken met de cliënt en zijn omgeving, met collega's en met professionals van andere (zorg)organisaties.

Wat doet ActiVite?

8 verpleeghuizen

Verpleging
+ verzorging
in de wijk
+ Thuisbegeleiding

Hulp bij
het Huishouden

Ledenorganisatie
met voordelen
in diensten en
cursussen

8 ontmoetingscentra
dementie (OCD) en
5 dagverzorging
ouderen (OC)

Met wie doet ActiVite dat?

Aantal medewerkers in loondienst
Aantal FTE in loondienst
Aantal vrijwilligers

2020

2.285

1.389

515

Waar doet ActiVite dat?

Aantal cliënten thuis
Aantal bewoners in onze huizen

6.150

509

HKZ
gecertificeerd

Gemiddelde
waardering
verpleeghuiszorg
is 8,1

Gemiddelde
waardering
thuiszorg
is 8,5

Bron: Zorgkaart Nederland

Bron: Prem

Over de pilotlocaties

Hussonshoek

Hussonshoek is een kleinschalige, gezellige locatie in het hart van Woubrugge. Mensen met dementie vinden hier een veilige omgeving met veel vertrouwde gezichten. Hussonshoek hecht veel waarde aan het opleiden van verzorgenden en verpleegkundigen. Het team is trots op de zorgverlening en deelt dat graag met anderen. Door deze lerende omgeving verbetert het team zich steeds en is het op de hoogte van de laatste ontwikkelingen op het gebied van zorg. Hussonshoek heeft drie woningen voor mensen met dementie, zo is er ruimte voor 24 bewoners.

Over wonen in Hussonshoek

“Ik ben zeer tevreden hoe de verzorging van mijn moeder is georganiseerd in Hussonshoek. Zij is zwaar dement heeft overal hulp bij nodig en kan alleen met de tillift verzorgd worden. Ik heb bewondering voor de niet aflatende goede zorg en aandacht die mijn moeder krijgt.”

Over wonen in het Hof van Alkemade:

“Er is veel aandacht voor de bewoners. Het personeel zet zich volledig in en is betrouwbaar, lief en betrokken.”

Hof van Alkemade

Aan de Schoolbaan staat verpleeghuis Hof van Alkemade. Een plek voor zowel mensen met een lichamelijke zorgvraag als mensen met dementie. De bewoner vormt samen met zijn of haar familie, de medewerkers en de vrijwilligers een hechte groep. Men ként elkaar in ‘het Hof’.

In het Hof van Alkemade is het leefplezier van de bewoner het uitgangspunt van de zorg. De medewerkers vinden het belangrijk dat ze een nieuwe bewoner zo snel mogelijk goed leren kennen zodat de zorg aansluit bij hun wensen en gewoonten. In het Hof van Alkemade is er ruimte voor 40 bewoners, ActiVite biedt hier zowel groepsappartementen als zorgappartementen aan. De pilot heeft plaatsgevonden bij de bewoners van kleinschalig wonen.

GA ONLINE VERDER:

Lift mee op opgedane kennis door gebruik te maken van ons projectvoorstel.

[Naar de downloadpagina »](#)

Ontdek hoe wij vinger aan de pols hielden in de projectcontrol.

[Naar de downloadpagina »](#)

Doe je licht op bij onze conclusies na de pilot slim incontinentiemateriaal.

[Naar de downloadpagina »](#)

3

ZELF UITROLLEN

"Je kunt er alleen maar mee winnen"

Na de pilot bij ActiVite gingen ook andere zorgorganisaties in de regio met het slimme incontinentiemateriaal aan de slag. DSV | verzorgd leven innoveert net als ActiVite graag op het gebied van zorgmiddelen en startte in oktober '21 met een eigen pilot, met de resultaten en geleerde lessen in gedachten. Monique Oomen had als kwaliteitsverpleegkundige de leiding over het project: 'De teams denken nu beter na over het moment van verschonen en over het product dat ze kiezen.'

"Toen de locatiemanager met het verzoek kwam of ik een pilot met slim incontinentiemateriaal wilde organiseren, was ik snel enthousiast. Het is leuk en spannend om met iets nieuws te beginnen en ik ging er met een open blik in. Onze organisatie is al best ver met innoveren en in mijn functie probeer ik mijn enthousiasme over nieuwe dingen te delen met mijn collega's. Zo vloog ik ook dit project aan. Meteen kreeg ik in één klap veel leesmateriaal binnen, zowel van de leverancier als van collega-zorgorganisatie ActiVite. Achteraf denk ik dat dat best wat meer gefaseerd kan worden aangeboden: nu was de hoeveelheid informatie zo groot dat het best overweldigend was."

Goede start

"Aan de praktische informatie heb ik veel gehad, die was heel bruikbaar. Er komt in het begin veel op je af: hoe gaan we dit doen, welke cliënten heb ik nodig en aan welke eisen moeten zij voldoen, hoe krijgen we het financieel rond? Maar als je eenmaal goed op weg bent kun je het plaatje best klein houden. De theoretische achtergrond die me werd aangereikt heb ik niet allemaal gebruikt, dat was gewoon te veel in één keer. Toch hadden we een heel goede start; al mijn collega's, ook die uit de nacht en de oproepkrachten, hebben van

tevorende e-learning gemaakt. Daardoor kwamen we goed beslagen ten ijs."

Nachtrust

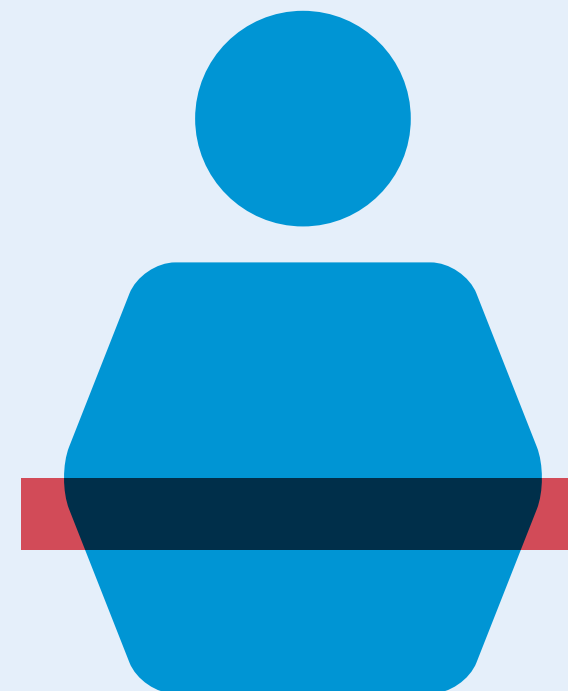
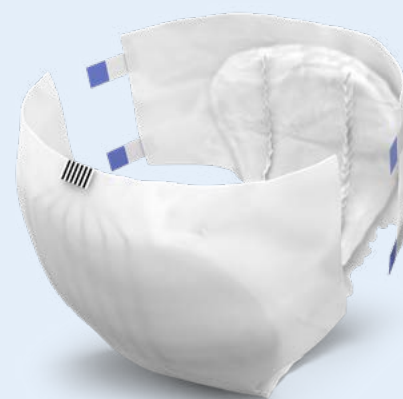
"Uiteraard was er bij sommige collega's ook wat weerstand en er kwamen wel wat kritische vragen. 'Is het niet wat onpersoonlijk als we niet meer ons hoofd om de hoek steken om te kijken hoe het gaat met een cliënt?' 'Is het voor de cliënt echt fijner als we dat op afstand doen?' Zelf denk ik dat slim incontinentiemateriaal voor de cliënten kwaliteit van leven brengt. Ik ben van mening dat je cliënten zo lang mogelijk moet laten slapen 's nachts. En dit materiaal kan daarbij helpen. Zo hebben we een cliënt hier die vaak 's nachts belde, ook als ze nog niet verschoond hoefde te worden. Toen we hierop doorvroegen, gaf ze aan dat ze altijd bang is om in een nat bed wakker te worden, dat ze daar de hele nacht mee bezig is. Met dit nieuwe materiaal slaapt ze beter, omdat ze weet dat wij voor haar in de gaten houden dat ze niet in een nat bed wakker wordt."

Inzicht

"Wat ik ook absoluut als pluspunt zie, is het inzicht dat je krijgt in de plasmomenten van een cliënt. We kijken nu bijvoorbeeld kritischer naar de dikte van het incontinentiemateriaal: vroeger moesten we dat inschatten op ervaring, nu kunnen

we dat doen op basis van data. Hierdoor denken de teams beter na over het moment van verschonen en het product dat ze kiezen. Zo bleek dat we bij verschillende cliënten overdag konden overstappen op lichter materiaal, wat comfortabeler zit. Alleen al daarom zou je als team zo'n pilot moeten doen, om inzicht te krijgen in de plasmomenten en om te weten of je wat kunt veranderen in de keuze van incontinentiemateriaal. Je krijgt veel informatie over een cliënt die je later ook kunt gebruiken. Dus zelfs al zou het project niet verder uitgerold worden, dan is het als pilot toch al waardevol voor ons geweest. Je kunt er in die zin alleen maar mee winnen."

Op de volgende pagina vind je handige downloads.

GA ONLINE VERDER:

Lees alles over onze afspraken voor de aanvraag, uitvoer, evaluatie en het stopzetten van de pilot.

[Naar de downloadpagina »](#)

Wie deelt wat met wie? Lees het in het Dataprocesschema van Abena.

[Naar de downloadpagina »](#)

Wat is er technisch nodig voor de implementatie van slim incontinentiemateriaal? Ontdek het in het technisch draaiboek.

[Naar de downloadpagina »](#)

Weinig tijd? Deze verkorte versie biedt je de werkinstructie in een notendop.

[Naar de downloadpagina »](#)

Wat schrijf je aan cliënten en hun mantelzorgers? Deze voorbeeldbrief helpt je op weg!

[Naar de downloadpagina »](#)

Wie doet wat op het gebied van scholing? Ons scholingsplan geeft je handvatten.

[Naar de downloadpagina »](#)

Werken met een app? Kinderspel met deze werkinstructie.

[Naar de downloadpagina »](#)

Wat moet een Nova-ambassadeur doen en weten? In de taakbeschrijving ontdek je het!

[Naar de downloadpagina »](#)

Welke gegevens heb je nodig van een nieuwe gebruiker? Bekijk het op het intakeformulier.

[Naar de downloadpagina »](#)

4

BEKOSTIGING

“Innoveren is een werkwoord”

Hoe enthousiast we ook zijn over de resultaten van slim incontinentiemateriaal, voor veel zorgorganisaties is de prijs nog wel een struikelblok. De hogere kosten van het product zijn in een tijd waarin de zorg weinig vlees op de botten heeft, een grote uitdaging. Conny Helder, bestuursvoorzitter bij tanteLouise, weet daar alles van. Zes jaar geleden begon de zorgorganisatie als een van de eerste VVT organisaties in Nederland met de Abena Nova. “Ik vond het direct een interessante case, omdat het de kwaliteit van leven van cliënten kan vergroten.”

“Bij tanteLouise hebben we laten zien dat we substantieel uren kunnen besparen door op deze manier te werken. Het scheelt tijd per cliënt, dus opgeteld ook op een dienst. De ruimte die hierdoor ontstaat hebben we hard nodig: als het personeelstekort doorzet moeten er gewoon werkuren uit. Het punt is dat je die uren nog niet altijd kunt verzilveren. In een grote locatie misschien wel, maar in een kleine locatie meestal niet, omdat je met een kleine bezetting niet zomaar een dienst kunt schrappen.”

Oplossing

De hogere kosten van slim incontinentiemateriaal zijn dus (nog) niet altijd te verzilveren. Een lagere kostprijs zou ervoor kunnen zorgen dat dat wél lukt. Helder: “We proberen dat op twee manieren te bereiken. Aan de ene kant laten we de marktwerking haar werk doen. Toen we begonnen was Abena de enige aanbieder, nu zijn er ook anderen. Door hen ook een kans te geven zich te bewijzen, zorgt de onderlinge concurrentie er wel voor dat prijzen van aanbieders gaan dalen. Aan de andere kant zijn we samen met ActiVite en Philadelphia in gesprek met Abena. Als wij alle drie het slimme incontinentiemateriaal op grotere schaal gaan invoeren, staan wij samen voor een behoorlijk afzetgebied voor de leverancier. Neem bijvoorbeeld

Bestuursvoorzitter tanteLouise Conny Helder

de 52 aangesloten organisaties bij Anders Werken in de Zorg, dan maak je echt volume. Daardoor kun je gaan praten over de contractvorm.”

Ontwikkeling

“De zorg is een grillige markt,” gaat Helder verder. “Aan de ene kant weten we op het gebied van kwaliteit vaak goed wat we willen. We geven een leverancier een heel lijstje mee waar een product aan moet voldoen. Maar als het dan ontwikkeld is, hebben we de neiging om te zeggen: ‘we willen het wel, maar het is wel te duur’. We hebben hier als bestuurder in de zorg nu eenmaal een andere verantwoordelijkheid.” Daardoor is Helder ook niet sentimenteel over zo’n samenwerking met een producent: “Je stapt met elkaar in een co creatie-schap, een ontwikkelingstraject. Je helpt elkaar, maar als er eenmaal een goede markt ontstaat, veranderen de verhoudingen en rollen. Natuurlijk moet je oog houden voor het gezamenlijk verleden, maar uiteindelijk gaat het dan om de opbrengst. Dus laten we de markt ook haar werk doen. Dat is voor een leverancier wel eens lastig, hij heeft tenslotte veel geïnvesteerd. Aan de andere kant moeten wij als zorg ook het nodige investeren. Neem nou zo’n app: fantastisch, maar daar heb je wel een smartphone voor nodig. En een omgeving van verschillende apps die

met elkaar ‘praten’, zodat de medewerkers ook efficiënt met die apps kunnen werken. Dat soort dingen neemt een producent natuurlijk niet voor zijn rekening.”

Norm

“Uiteindelijk zeggen we altijd: innoveren is een werkwoord. We zijn steeds in beweging, zoeken steeds naar manieren om de zorg beter te maken. Het is nu technisch mogelijk dat mensen in onze zorg altijd een droog bed en droge kleren hebben. Dat moet de norm worden en dat lukt niet als het te duur is. Maar als het wél lukt winnen we kwaliteit van leven, kunnen we omstandigheden voor een goede nachtrust creëren en verminderen we huidproblemen. En niet onbelangrijk: het is echt veel fijner werken voor onze medewerkers. Dat samen, daar gaat het mij uiteindelijk om.”

GA ONLINE VERDER:

De infographic ‘anders werken in de zorg’ vat de ervaringen met slim incontinentiemateriaal goed samen.

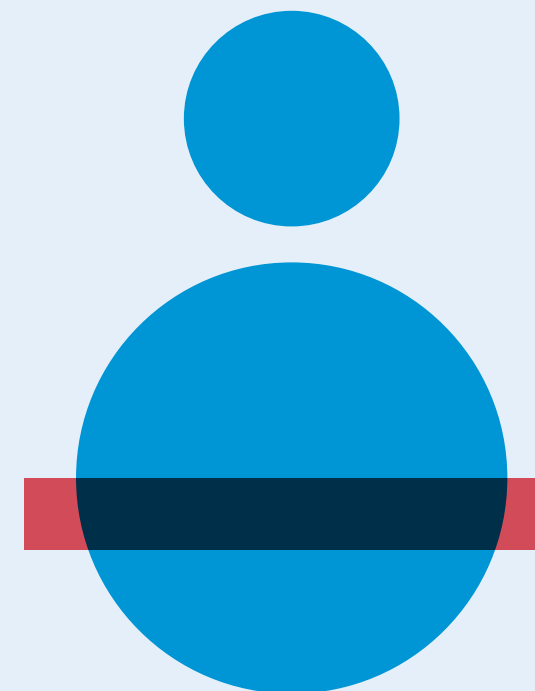
[Naar de downloadpagina »](#)

Met behulp van ons rekenmodel kun je inschatten wat de kosten en baten zijn.

[Naar de downloadpagina »](#)

Hoe kun je het beste aan de slag gaan met het rekenmodel? De leeswijzer praat je bij.

[Naar de downloadpagina »](#)

5

INSPIRATIE- BRONNEN

Enthousiast geworden? Ontdek welke informatie ons inspireerde!

GA ONLINE VERDER:

Eindverslag implementatie
slim incontinentiemateriaal (Evean).

[Naar de downloadpagina »](#)

Tijdbesparende technologieën
in de ouderenzorg.

[Naar de downloadpagina »](#)

Factsheet Tijdbesparende
technologieën in de ouderenzorg.

[Naar de downloadpagina »](#)

Onderzoeksrapportage
Anders werken in de zorg.

[Naar de downloadpagina »](#)

